

Communicatie- en Participatieaanpak Zonnepark Bekenschot

Versie 2 – Juli 2022

1. Communicatie met omwonenden

Een zonnepark is een ontwikkeling die een flinke ruimte beslaat en een fysieke impact heeft op de omgeving en de mensen die er wonen of werken. Wij willen als initiatiefnemer de negatieve kanten van die impact zoveel mogelijk beperken en zoveel mogelijk positieve aspecten toevoegen. Daartoe gaan wij in dialoog met de directe omgeving, om te luisteren naar zorgen en wensen en om onduidelijkheden weg te nemen. Om duidelijk te maken hoe wij dit aanpakken en waarom, verduidelijken wij eerst een aantal uitgangspunten.

Doelgroepen

Wij maken altijd onderscheid in de volgende groepen:

1. Direct omwonenden: dit zijn mensen die in een straal van ca. 500 meter wonen en hinder kunnen ervaren van het voorgenomen zonnepark
2. Overige buurtbewoners: dit zijn mensen die in de buurt wonen, maar niet dichtbij genoeg om hinder te kunnen ervaren
3. Plaatsgenoten: de overige inwoners van de gemeente.
4. Overige belanghebbenden: dit zijn bijvoorbeeld het Waterschap, Hobama, Contact Barchem, LochemEnergie, Liander, en de gemeente.

Dit onderscheid in doelgroepen is nodig, omdat we de eerste groep *directe inspraak* willen geven in de plannen en dus ook in een vroeg stadium willen betrekken. De tweede en derde groep willen we met name *informer*en (als zij goede bijdragen hebben, gaan we deze uiteraard wel verwerken) op het moment dat de plannen concreet zijn. Met de overige belanghebbenden gaan wij in gesprek zo vaak en wanneer er behoefte of noodzaak aan is.

Vaak is er een spanningsveld tussen de belangen van direct omwonenden en de overige buurtbewoners, omdat de overige buurtbewoners ook vinden dat zij inspraak moeten hebben. Soms worden er echter door mensen die veraf wonen en die mondig zijn, wijzigingen verwacht of bezwaren geuit die niet stroken met de wensen/meningen van mensen die dichterbij wonen. Deze situatie willen wij voorkomen, omdat wij van mening zijn dat de mensen die het dichtst bij wonen de meeste zeggenschap moeten hebben. We hanteren daarom een strikte scheiding tussen direct omwonenden en de overige buurtbewoners, en wel op basis van het criterium 'hinder'.

Wat is hinder?

Hinder is een juridische term en houdt onder andere in: last hebben van rumoer, trillingen, stank, rook, gassen, licht en ook het onthouden van licht, zicht, frisse lucht etc. Hinder is dus direct gerelateerd aan een fysieke eigenschap van een activiteit, die zintuiglijk kan worden waargenomen en als hinderlijk wordt ervaren.

Zoals ook in de Ruimtelijke Onderbouwing is aangetoond, zorgt een zonnepark niet voor schittering, geluid, gassen, trillingen, schaduw, of enige andere verschijnselen die overlast kunnen veroorzaken (hooguit zeer tijdelijk, tijdens de bouwperiode). De enige bron van mogelijke hinder is het uitzicht (dat verandert) en het aanzicht (waar mensen een mening over hebben). Het is dus van belang wat mensen van een zonnepark kunnen zien, en daarbij spelen grootte/hoogte van het park en de afstand tot het park een rol.

Wie heeft er mogelijk hinder?

Een niet-afgeschermd zonnepark is vanaf 300-400 meter afstand met het blote oog bijna niet meer te onderscheiden. Als uitgangspunt hanteren we daarom dat mensen die (veel) verder wonen dan 300 meter van de rand van een zonnepark er feitelijk geen hinder van kunnen ondervinden. In de praktijk nemen we daarom primair alle omwonenden binnen een straal van 300 meter rondom de planlocatie, aangevuld met woningen die wellicht wat verderaf liggen, maar die logischerwijs (of op aanraden van de grondeigenaar) betrokken moeten worden.

In het geval van zonnepark Bekenschot is in tweede instantie – bij de voorbereidingen voor het aangepaste plan – een straal van 500 meter aangehouden.

Wat doen we met meningen?

Zoals bij alle (ruimtelijke) ontwikkelingen zijn er altijd mensen met (uitgesproken) negatieve meningen over een zonnepark. Deze zijn meestal gebaseerd op een gevoel, perceptie, andere ervaringen, of incomplete/incorrecte informatie, en maar zelden op feiten. Helaas is het meestal ook zo dat de tegenstanders zich veel harder laten horen dan de medestanders/neutralen, en het gevaar is dan ook dat het tegengeluid van enkelen de perceptie krijgt van een algemene opinie.

Mensen met klachten, meningen, vragen die niet direct gerelateerd zijn aan eventuele hinder nemen we uiteraard serieus, maar kunnen we niet overtuigen met aanpassingen aan de inrichting van het zonnepark. Wij focussen dan ook op de inhoudelijke dialoog met direct omwonenden.

Leeswijzer

Dit rapport is in eerste instantie opgesteld in 2020 ten behoeve van de aanvraag omgevingsvergunning voor zonnepark Bekenschot. Deze aanvraag is door de gemeenteraad terugverwezen naar het college om aanpassingen mogelijk te maken in verband met aanvullende wensen van de provincie. Dit heeft TPSolar de kans gegeven om ook het communicatie- en participatieproces uit te breiden. In 2021 en 2022 hebben gesprekken met de omwonenden en met andere stakeholders als de provincie, gemeente en belangenorganisaties geleid tot aanpassingen van het ontwerp en de bijbehorende plannen.

Hoofdstuk 2 beschrijft de communicatie voorafgaand aan de aanvraag uit 2020 (ongewijzigde tekst).

Hoofdstuk 3 beschrijft de communicatie voorafgaand aan de aanvraag uit 2022 (nieuwe tekst).

Hoofdstuk 4 beschrijft de huidige (aangepaste) participatiemogelijkheden.

2. Aanpak Bekenschot en verslag – eerste planversie 2020

Ongeveer 20 huishoudens bevinden zich in een straal van ruim 300 meter van de planlocatie.

1. Uitnodigen 20 direct omwonenden voor een gezamenlijke informatiebijeenkomst. Op die manier krijgen alle omwonenden op hetzelfde moment dezelfde informatie en kunnen zij hun eerste grieven en reacties kwijt.
2. Planidee aanpassen op inhoudelijke reacties.
3. Individuele gesprekken met alle omwonenden die hierin interesse hebben op basis van het (eventueel aangepaste) planidee.
4. Verslag maken van de gesprekken en planidee aanpassen op inhoudelijke reacties.
5. Aangepaste planidee en verslag toetsen bij de bezochte omwonenden. Bij kleine aanpassingen per post/e-mail, bij grote aanpassingen in een individueel gesprek
6. Verslag maken van de gesprekken en plan uitwerken in Wabo-aanvraag
7. Algemene inloopbijeenkomst waarbij de ingediende/in te dienen plannen worden gepresenteerd. Geen inspraakmogelijkheid meer (al worden goede ideeën zo mogelijk nog wel verwerkt).

Uitkomsten

1. Eerste bijeenkomst

Op 18 juni 2019 is er een besloten informatiemiddag gehouden over het idee van familie [anoniem] en TPSolar om in Barchem meerdere kleine/middelgrote zonneparken te gaan realiseren. Tijdens deze drukbezochte bijeenkomst waren er meer dan 30 omwonenden aanwezig, waarvan er slechts 4 á 5 het woord voerden.

2. Planidee aangepast

Naar aanleiding van deze bijeenkomst leek het initiële idee met allemaal kleine parken van meerdere eigenaren niet binnen afzienbare tijd realiseerbaar, met name omdat mensen geen goed beeld hebben van waar het over gaat. Daarom is nu is een aanpak ontstaan met twee fasen, waarbij in de eerste fase een park van 16 ha wordt ontwikkeld op percelen van familie [anoniem], en in tweede fase andere grondeigenaren kunnen aanhaken met nieuwe projecten.

3. Eerste individuele gesprekken

Om er zeker van te zijn dat alle buurtbewoners hun input hebben kunnen geven, heeft de grondeigenaar tussen 18 en 28 oktober 2019 een ronde met individuele bezoeken uitgevoerd. Tijdens deze bezoeken zijn de planlocaties besproken die wij voor Variant 1 beoogd hadden, is de omwonenden naar hun wensen en zorgen/ gevraagd, en is gevraagd of men wel/geen bezwaar heeft tegen de plannen. Hierbij is gebruik gemaakt van onderstaande kaart waarop de drie initieel beoogde planlocaties zijn ingetekend. Het gaat om drie kleinere parken van tezamen 16 ha.

1: Oorspronkelijke planlocaties voor Variant 1 (in blauw), alle op het grondgebied van familie [anoniem] (in rood)

Deze gesprekken hebben plaatsgevonden in de periode van 18 tot 26 oktober en zijn gevoerd door grondeigenaar [anoniem]. Ook zijn enkele mensen bezocht die niet zelf in het gebied wonen, maar er wel grond bezitten, of anderszins (zakelijke) belangen hebben. Op navolgende kaart is met de corresponderende nummers aangegeven met wie is gesproken. De enige omwonende die in dit kader niet is bezocht is de bewoner van [anoniem] daar deze tijdens de bijeenkomst op 18 juni duidelijk heeft aangegeven geen behoefte te hebben aan verdere gesprekken.

2: Referentiekaart bezochte adressen rondom plangebied

4. Verslag individuele gesprekken

- Doktersdijk [anoniem] – 18-10-2019
Kan ermee leven als het binnen de regels gebeurt (als het past in beleid).
- Doktersdijk [anoniem] – 18-10-2019
Liever geen zonnepark, maar op zich geen probleem, ziet toch niks door het bos. Begreep wel waarom het voor de grondeigenaar interessant is. Het bos is van zijn schoonmoeder [anoniem].
- Schoneveldsedijk [anoniem] – 18-10-2019
Werkte vroeger bij [anoniem], [anoniem]. Geen probleem, begreep waarom we deze weg willen inslaan als ondernemer.
- Barchemseweg [anoniem] – 18-10-2019
Geen probleem met het plan, het komt er toch wel.
- Henri Dunantlaan [anoniem]– 18-10-2019
Is eigenaar bosje [anoniem], heeft geen bezwaar, heeft verklaring van geen bezwaar getekend.
- Bekenschot [anoniem]- 18-10-2019
Bewoner van [anoniem], heeft geen bezwaar en heeft verklaring van geen bezwaar getekend.

- Wiersserbroekweg [anoniem] – 18-10-2019
Woont niet direct tegen de planlocatie, maar heeft als [anoniem] belangen in het gebied. Heeft geen bezwaar en heeft verklaring van geen bezwaar getekend.
- Bosheurneweg [anoniem]– 19-10-2019
Woont wat verder weg. Heeft geen bezwaar en heeft verklaring van geen bezwaar getekend.
- Vrochterdijk [anoniem] – 19-10-2019
Vindt het op zich jammer van de landbouwgrond, maar heeft geen probleem met de plannen voor het zonnepark Bekenschot als zodanig.
- Ruurloseweg [anoniem] – 19-10-2019
Heeft op zich geen probleem met het zonnepark Bekenschot.
- Hazelberg [anoniem] – 19-10-2019
Eigenaar [anoniem]. Heeft op zich geen bezwaar tegen zonnepark Bekenschot.
- **Oude Ruurloseweg** [anoniem]– 19-10-2019
Twee bezoeken, op 19 en 25 oktober. [anoniem] waren erg tegen het zonnepark, maar met name omdat de planlocatie dicht bij hun woning ligt. Hebben zorgen over schittering, afstand tot de erfgrans, groenbeplanting in de winter, en materiaalsamenstelling van de panelen. Begrijpen wel dat het er kan komen als het binnen de beleidsregels past. Voorgesteld om de grens van het zonnepark verder van de erfgrans te leggen, maar wens van [anoniem] was vooral om de planlocatie naar de zijde van de Ruurloseweg te verplaatsen, voorbij de waterloop, waar niemand er last van heeft.
- Ruurloseweg [anoniem] – 23-10-2019
[anoniem] schuin tegenover planlocatie. Vindt het zonde van de landbouwgrond maar begrijpt het wel als ondernemer. Heeft op zich geen bezwaren. Gaat zelf ook panelen leggen op zijn stal.
- Ruurloseweg [anoniem] – 23-10-2019
Heeft op zich geen bezwaren, houdt naar voor, links en rechts vrij uitzicht (en heeft naar achteren toch al bijna geen zicht).
- Grotinkveldweg [anoniem] – 23-10-2019
Op zich geen problemen met het plan, als de installatie maar niet te hoog wordt (max. 3 meter). Hebben er wel begrip voor dat er duurzame energie opgewekt moet worden.
- **Hardermaat** [anoniem]– 23-10-2019
Vinden het niet acceptabel. Zijn uit principe tegen zonneparken op landbouwgrond. Maken zich zorgen over waardedaling van hun huis. Als het dan toch moet, dan liever richting Ruurloseweg zodat ze hun uitzicht houden.

- **Hardermaat** [anoniem] – 23-10-2019
Zijn niet voor een zonnepark naast het huis, ook al houden ze naar voor en naar links vrij uitzicht. Vroegen wel nog of ze dan gratis stroom kunnen krijgen, of tegen lagere prijs. Vroegen ook hoe hoog de installatie zou worden.
- **Hardermaat** [anoniem] - 25-10-2019
Vragen: waarom gaat de kabel naar Borculo, is Kanaaldijk niet dichterbij? Indien mogelijk liever park verplaatsen naar de Ruurloseweg. Kan vanuit de bedrijfsvoering wel met het plan leven. Heeft geen bezwaar tegen dit initiatief of tegen zonneparken, maar wel tegen het beleid van de gemeente.
- **Hardermaat** [anoniem] – 25-10-2019
[anoniem]. Aantal malen bezocht maar niemand thuis. Ook telefonisch nog geen contact gekregen.
- **Vrochterdijk** [anoniem] - 25-10-2019
5.1.2e Zij is tegen het zonnepark op de huidige planlocatie. Als het aan de Ruurloseweg zou komen, zou ze er geen bezwaar tegen hebben.
- **Oude Ruurloseweg** [anoniem] – 26-10-2019
Is bang voor waardedaling woonhuis en minder woongenot. Heeft vragen over de hoogte van de panelen. Wil liefst geen panelen op die locatie [anoniem]. Als het dan toch komt, dan liever aan de andere kant van de Oude Ruurloseweg, en heeft er dan ook geen probleem mee als het daar groter zou worden.
- **Wildpad** [anoniem] – 26-10-2019
Zorgen: wat is de hoogte (min/max), uitzicht vanuit de woonkamer naar rechts wordt minder, voelt zich met de rug tegen de muur gezet. Voorkeur locatie ergens anders, mogelijk aan de Ruurloseweg.
- **Oude Ruurloseweg** [anoniem]– 26-10-2019
[anoniem]. Willen liefst helemaal geen zonnepanelen op landbouwgrond in heel Nederland. Is het mogelijk om panelen laag te zetten in oost/west-opstelling (dakjes)? Hun vrije uitzicht richting de camping zou behoorlijk worden beperkt, overigens kijken ze vanuit de woonkeuken voor het grootste deel tegen hun eigen schuurdak met zonnepanelen aan. Beplanting indien mogelijk in de winter ook groen. Liever het zonnepark ontwikkelen op een locatie aan de Ruurloseweg. Liever alles bij elkaar, dus 16 ha op één locatie, beter dan drie afzonderlijke parken.
- **Wildpad** [anoniem] – 28-10-2019
Nieuwe eigenaren van [anoniem] bezocht in [anoniem]. Op zich hebben zij geen probleem met het zonnepark. Het biedt eventueel ook nieuwe kansen en mogelijkheden voor hun [anoniem]. Wat wordt de hoogte? Ca. 2,5 meter. Planlocatie geen probleem. Aanleg van het park liefst tussen 15-10 en 01-03, dan is [anoniem]. Als het op zou schuiven richting Ruurloseweg is dat ook prima. Schapenbeweiding onder de panelen ook geen probleem.

Conclusies en aanpassen planidee

De algemene conclusies uit de individuele gesprekken luiden als volgt:

- Men heeft liever helemaal geen zonneparken in de buurt, maar begrijpt tegelijkertijd ook waarom de gemeente/overheid dit wil, waarom familie [anoniem] ervoor gekozen heeft en dat het dus waarschijnlijk wel een keer gaat gebeuren.
- Alledrie de locaties hebben omwonenden op korte afstand (50-100 meter). Men ziet liever één groter park aan de kant van de Ruurloseweg, waar geen/minder mensen dichtbij wonen.
- Veruit de meerderheid (17 van de 24) van de bezochte mensen geeft na de toelichting aan in grote lijnen geen bezwaar te hebben tegen deze plannen.
- Mensen die wél 'harde' bezwaren hadden (rood gemarkeerd in de gesprekkenlijst), hadden vooral bezwaar tegen de beoogde locaties, en niet/minder ten opzichte van het plan voor 16 ha zonnepark in het gebied.

Op basis van deze conclusies hebben wij de planlocatie vergaand aangepast, waarbij de grondeigenaar vruchtbaardere grond inzet dan oorspronkelijk bedoeld, om tegemoet te komen aan de wensen van omwonenden. Dit levert het volgende plangebied op, hierna te noemen Variant 2.

3: Contouren van het nieuwe plangebied (Variant 2)

5. Tweede ronde individuele gesprekken

Grondeigenaar [anoniem] is met Variant 2 opnieuw individueel het gesprek aangegaan met de omwonenden. Hierop kwamen de volgende reacties.

6. Verslag individuele gesprekken

1. Doktersdijk [anoniem] 18-11-2019
Is er iets minder blij mee omdat het nu dichterbij zijn perceel komt (nog steeds meer dan 100 meter van zijn woning). Houdt vrij uitzicht voor en rechts van zijn huis, en grotendeels links. Kan er nog steeds mee leven als het binnen de regels gebeurt.
2. Doktersdijk [anoniem] 17-11-2019
Geen probleem met Variant 2, veel beter dan Variant 1.
3. Schoneveldsedijk [anoniem] – niet bezocht, woont ver buiten het plangebied en was eerder al akkoord.
4. Barchemseweg [anoniem] – 18-11-2019
Zorgen dat het beplantingsplan goed wordt uitgevoerd en onderhouden, en voorkomen dat er schittering is. Verder geen probleem met het plan en gaat ervan uit dat het er wel zal komen.
5. Henri Dunantlaan [anoniem] 20-11-2019
Telefonisch overlegd, geen bezwaar tegen Variant 2.
6. Bekenschot [anoniem]- 17-11-2019
Geen bezwaar tegen Variant 2.
7. Wiersserbroekweg [anoniem] – niet opnieuw bezocht, woont wat verder van het plangebied en had eerder ook al geen bezwaar.
8. Bosheurneweg [anoniem] – niet opnieuw bezocht, had eerder ook al geen bezwaar.
9. Vrochtersdijk [anoniem] 18-11-2019
Telefonisch benaderd, heeft geen probleem met Variant 2, is blij dat het perceel dat hij nu in gebruik heeft voor [anoniem] niet meer als plangebied gebruikt wordt.
10. Ruurloseweg [anoniem] 18-11-2019
Vindt het prima, kunnen goed leven met Variant 2.
11. Hazelberg [anoniem] – 16-11-2019 Telefonisch benaderd en uitgelegd dat we nu in Variant 2 het perceel [anoniem] willen gaan gebruiken. Heeft daar geen probleem mee.

12. **Oude Ruurloseweg** [anoniem] – 17-11-2019

Gesproken met vader, jongste zoon en beide echtgenotes. Nieuwe plan is aangepast aan hun eerdere ideeën. Vinden Variant 2 dan ook iets beter dan Variant 1, maar blijven bij hun eerdere bezwaren.

13. Ruurloseweg [anoniem] 18-11-2019

Wil goed aandacht voor beplantingsplan met voldoende wintergroene planten. Heeft gevraagd of de omvormers en trafo's niet te veel geluid maken waar ze last van kunnen hebben. Verder is er begrip voor het plan en heeft hij er geen bezwaar tegen.

14. Ruurloseweg [anoniem] – 18-11-2019

Kan ermee leven als het beplanten goed gebeurt en snapt waarom je als ondernemer meer rendement van je grond wilt hebben.

15. Grotinkveldweg [anoniem] – 17-11-2019

Op zich geen problemen met Variant 2. Toevallige bezoekers van een nabijgelegen woning aan de Barchemseweg (maar wat verder van het plangebied) hebben ook meegekeken en snapt het plan en vonden het prima.

16. Hardermaat [anoniem] 17-11-2019

Hebben Variant 2 goed ontvangen en konden ermee leven. Maakten het compliment dat ze het zeer waarderen dat er tijdens de persoonlijke gesprekken goed is geluisterd en dat er ook echt wat mee gedaan is.

17. Hardermaat [anoniem] 18-11-2019

Vinden Variant 2 veel beter dan Variant 1 en hiermee is hun zorg over eventuele waardedaling van hun woning weggenomen. Vinden het plan nu prima en hebben er geen moeite meer mee.

18. Hardermaat [anoniem] 17-11-2019

Vonden het nieuwe Variant 2 knap gepuzzeld, goed geluisterd naar omwonenden in het proces van het eerste vlekkenplan tot het plan dat er nu ligt.

19. Hardermaat [anoniem] niet bezocht, wel wederom voicemails achtergelaten, [anoniem] is nooit teruggebeld. Hieruit concluderen we dat er geen belangstelling is om over het onderwerp van gedachten te wisselen.

20. **Vrochterdijk 13** [anoniem] 17-11-2019

Waren niet thuis, maar hadden eerder aangegeven geen bezwaar meer te hebben als het plan werd verplaatst naar de Ruurloseweg. Zijn echter wel lid geworden van HoBaMa, dus blijven kritisch.

21. **Oude Ruurloseweg** [anoniem] 18-11-2019

Heeft bij Variant 2 minder angst voor waardedaling woonhuis dan bij Variant 1. Is er nog steeds niet blij mee maar snapt het ondernemerschap om meer rendement van grond te krijgen.

22. Wildpad [anoniem] 18-11-2019

Vindt Variant 2 een prima plan, werd goed ontvangen en kan er goed mee leven. Was blij met de aanpassingen. Goed geluisterd naar de omwonenden, en ook echt wat met de zorgen gedaan.

23. Oude Ruurloseweg [anoniem] – 18-11-2019

Variant 2 gepresenteerd. Wilden er geen uitspraken over doen (i.v.m. hun rol in [anoniem]). We zijn met Variant 2 wel tegemoet gekomen aan hun wensen.

24. Wildpad [anoniem]– 21-11-2019

Gebeld, hadden eerder al aangegeven akkoord te zijn met verschuiving naar de Ruurloseweg (Variant 2).

Finale conclusies

- Variant 2 valt bij iedereen beter dan Variant 1, er zijn meerdere complimenten geuit over het feit dat er wat gedaan is met de eerdere zorgen/bezwaren/wensen.
- Van de oorspronkelijke 7 omwonenden die eerder aangaven **niet** akkoord te kunnen gaan met Variant 1, heeft het merendeel nu aangegeven wel of beter met Variant 2 te kunnen leven. Er zijn nu nog maar 2 omwonenden die hard 'nee' blijven zeggen.
- Met Variant 2 is ons inziens nu het maximaal haalbare bereikt voor wat betreft de locatie/contouren.
- Bij de invulling van het beplantingsplan wordt extra aandacht gegeven aan de zorgen/wensen van de omwonenden.
- De overige vragen van omwonenden zijn in één document verzameld en beantwoord, en aan alle omwonenden toegezonden.
- Voor Variant 2 zal als volgende stap Wabo worden aangevraagd. Het uitgewerkte plan wordt in een openbare inloopavond gepresenteerd.

3. Aanpak Bekenschot en verslag – tweede planversie 2022

In juli 2020 heeft de Raad van Lochem de aanvraag voor een omgevingsvergunning teruggegeven aan het college, met het verzoek nog eens kritisch naar het plan te kijken. Aanleiding was een schrijven van de provincie Gelderland waarin werd betoogd dat in de toen ingediende plannen veel te weinig ruimte zou zijn voor natuurontwikkeling. Dit gaf TPSolar de kans met de provincie nader in overleg te treden, maar ook om het proces met de omwonenden aan te vullen en beter in te richten.

Mediation (2021)

Gemeente Lochem stelde voor om onafhankelijke mediators aan te stellen die tussen omwonenden en TPSolar zouden gaan bemiddelen. Vereniging Hobama is hierbij aan tafel gegaan als vertegenwoordiger van de omwonenden. Deze poging is helaas gestrand, omdat de mediators door de houding van Hobama geen mogelijkheden zagen om tot een constructief gesprek te komen. Daarop heeft TPSolar het plan even laten rusten, in afwachting van nieuwe richtlijnen van de provincie op het gebied van de Groene Ontwikkelingszone (GO). Deze waren begin 2022 in concept beschikbaar, waarna wij de planontwikkeling weer hebben opgestart. Het verslag van de mediation is opgenomen als Bijlage 17.

Betrekken direct omwonenden

Vrijwel alle kritiek die door Hobama en omwonenden wordt geuit heeft betrekking op beleidskeuzes (Waarom zijn zonneparken nodig? Waarom niet eerst op daken, of waarom geen kerncentrale? Waarom kan een zonnepark in deze mooie omgeving? Dat moet toch verboden worden? Etc.). Als ontwikkelaar hebben wij echter geen rol in de beleidskeuzes en zijn wij dus niet de aangewezen gesprekspartner hiervoor. Met name tijdens groepsbijeenkomsten kwamen deze argumenten keer op keer naar boven, waardoor het lastig bleek was om met mensen over de inhoud van de plannen te praten. Wij hebben er daarom voor gekozen om alle direct omwonenden uit te nodigen nogmaals individueel met ons het gesprek aan te gaan, en de informatiebijeenkomsten te gebruiken voor algemene informatievoorziening over de plannen en terugkoppeling over de gesprekken. Ook hebben wij er in alle communicatie voor gekozen om steeds opnieuw duidelijk te maken dat wij op uitsluitend zoek waren naar inhoudelijke bijdragen ten aanzien van de plannen, en dat het – ook al is iemand mordicus tegen – in ieders belang is om die input sowieso te leveren. Dit heeft uiteindelijk het gewenste effect gehad.

Bepalen uitgangspunten (januari-februari 2022)

Allereerst hebben wij op basis van de concept-rekenregels GO van de provincie bepaald op welke manieren wij invulling konden geven aan de gewenste natuurontwikkeling. Hiervoor is onder meer gebruik gemaakt van adviezen van Staring Advies, een Gelders ecologisch adviesbureau dat regelmatig natuurontwikkelingsprojecten doet in opdracht van de provincie. Het bleek dat het plangebied zelf onvoldoende ruimte bood voor deze compensatie, en daarom is besloten dat TPSolar aansluitend aan het plangebied 1 ha extra grond koopt, voor permanente natuurontwikkeling.

Daarnaast was er uit de omgeving nog een belangrijke wens gekomen ten aanzien van de contouren van het plangebied: graag zover mogelijk weg blijven van de Doktersdijk. Op basis hiervan hebben wij de contouren aangepast binnen de grenzen van de percelen die tot het plangebied behoren (en slechts deels worden gebruikt).

Derde Informatie-avond 24 februari 2022

Als kick-off van de tweede fase van de planontwikkeling hebben wij een informatie-avond georganiseerd in Hotel Woodbrooke. Hiervoor zijn alle 36 huishoudens uitgenodigd in een straal van ca. 500 meter rondom het plangebied (dus 22 meter ruimer dan bij de eerste aanvraag). Doel van de avond was om de nieuwe contouren en de beoogde natuurontwikkeling te presenteren, en omwonenden te vragen mee te denken over de verdere aankleding en inrichting van het plangebied.

Ten tijde van de uitnodiging waren er nog coronaregels van kracht, waardoor we de direct omwonenden in twee inspraakgroepen moesten verdelen. Op verzoek van Hobama is nog een derde groep opengesteld voor niet-direct omwonenden. Deze kregen ook alle informatie en konden vragen stellen.

Tijdens deze bijeenkomst ging veel van de discussie zoals gezegd over beleidsvraagstukken, en ging daar veel tijd aan verloren. Wij hebben daarom mensen opgeroepen vooral gebruik te maken van de mogelijkheid om individueel met ons het gesprek aan te gaan of op andere manieren input op de plannen aan te leveren. Dit resulteerde in:

- 6 individuele gesprekken bij mensen thuis of via Teams
- 13 e-mails en brieven
- Gesprek met Vereniging Contact Barchem
- Schriftelijke reacties Hobama

Het verslag van deze informatieavond is opgenomen als Bijlage 13 bij de aanvraag. De presentatie en alle bijbehorende documenten waren vanaf de volgende werkdag voor iedereen in te zien en te downloaden vanaf www.tpsolar.nl/bekenschot. Het verslag is ook per post toegezonden aan alle 36 huishoudens in een straal van 500 meter om het plangebied.

Individuele feedback van omwonenden

Uit alle gesprekken, mails en brieven kwamen drie onderwerpen naar voren waar bijna iedereen een vergelijkbare mening, wensen en oplossingsrichtingen over had.

- **Zo min mogelijk zicht op het zonnepark, liefst al vanaf dag 1**
 - “Als het er komt, wil ik er niks van zien”
 - Zorg: struweel duurt jaren om dicht te groeien
 - Aangedragen oplossingsrichting: begroeide grondwal van 2 meter hoog
- **Zorgen over groot wild**
 - Struweel/kruiden langs Ruurloseweg nodigen uit tot oversteken!
 - Aangedragen oplossingsrichting:
 - Geen aanplant struweel langs Ruurloseweg
 - Bosje aan (kant van de) de Ruurloseweg niet groter maken
 - Wildspiegels (of alternatief) aanbrengen
 - Wildcorridor beter zichtbaar/toegankelijk maken
- **Duidelijker maken wat de buurt ervoor terug krijgt**
 - Tijdens de informatiebijeenkomsten werd dit onderwerp steeds ondergesneeuwd door andere discussies → graag opnieuw/beter toelichten.

- **Zo min mogelijk zicht op het zonnepark, liefst al vanaf dag 1**

De door omwonenden aangedragen oplossing van een grondwal neemt inderdaad direct het zicht op de installatie weg. Deze ingreep is echter fors, en moet ook vergunbaar zijn, daarom is vooroverleg geweest met de gemeente. Hieruit bleek dat grondwallen/houtwallen mogelijk vergunbaar zouden zijn, maar niet wenselijk vanuit landschappelijk oogpunt. Bovendien mag de grond van de planlocatie maar maximaal 1 meter worden opgehoogd door bestemmingsplanregels (m.b.t. archeologie). Grondwallen bleken dus geen afdoende oplossing.

Daarom hebben wij gezocht naar een alternatief, en dit gevonden in olifantsgras. Dit is een landbouwgewas, dat in één seizoen tot 3-3,50 meter hoog groeit. In overleg met de grondeigenaar is afgesproken dat deze in de eerste jaren, wanneer het struweel nog onvoldoende ontwikkeld is om het zicht te beperken, op zijn aangrenzende percelen 2 stroken olifantsgras aanplant en beheert. Door jaarlijks één van deze stroken te oogsten, blijft de installatie permanent aan het zicht onttrokken. Olifantsgras woekert niet en is zeer droogtebestendig. De grondeigenaar stelt dus extra grond beschikbaar buiten het plangebied om tegemoet te kunnen komen aan de grootste wens van de omwonenden.

- **Zorgen over groot wild**

In overleg met onze huiscoloog en de ecooloog van Staring Advies is besloten de door omwonenden aangedragen oplossingsrichting geheel over te nemen.

- **Duidelijker maken wat de buurt ervoor terug krijgt**

Hieraan wordt in de volgende informatiebijeenkomst uitgebreid aandacht besteed.

Gesprek met Vereniging Contact Barchem

Er heeft een prettig en constructief gesprek plaatsgevonden met het bestuur van Vereniging Contact Barchem, waarin enkele zorgen (deels) zijn weggenomen, veel informatie is verstrekt en kritiekpunten zijn genuanceerd. Het verslag van dit gesprek is opgenomen als Bijlage 14.

Reactie Hobama

Hobama heeft schriftelijk gereageerd op het verslag van de informatiebijeenkomst en de gepresenteerde informatie. In deze brief staan geen opmerkingen die betrekking hebben op de inhoud van de plannen. In een tweede brief laat zij weten dat zij en vele omwonenden tegen de komst van een zonnepark zijn, met de daarbij behorende argumenten die weer allemaal met beleidskeuzes te maken hebben. Ook geeft zij aan niet inhoudelijk te willen reageren op de plannen.

Verder heeft zij om haar argumenten kracht bij te zetten, haar laatste brief laten ondertekenen door een groot aantal mensen. Daar er geen namen en adressen aan de meeste van deze handtekeningen verbonden zijn, is ook niet vast te stellen of en in welke mate de ondertekenaars überhaupt belanghebbenden zijn. Daarnaast is ook niet vast te stellen in hoeverre peer pressure voor veel mensen de reden is geweest de brief te tekenen (Hobama is de deuren langs gegaan).

Wij hebben de brieven ter kennisgeving aangenomen. Er is hierover geen verder contact met Hobama geweest. De reactie op het verslag hebben wij bijgevoegd als Bijlage 15.

Vierde Informatie-avond 19 mei 2022

Alle input van de omwonenden en Contact Barchem hebben wij vervolgens vertaald naar een eerste conceptontwerp voor de tweede planversie. Dit ontwerp is tijdens een volgende informatiebijeenkomst besproken met de aanwezige (12) direct omwonenden. Hierbij is vooraf duidelijk gemaakt dat we alléén over de inhoud van het plan gingen praten en dit resulteerde in een bijzonder kalme en constructieve sessie. Men had begrip voor de afwijzing van het grondwallen-idee en was blij met het aangedragen alternatief met olifantsgras. Wel werd meteen gevraagd waarom het olifantsgras maar om een deel van het plangebied stond, en niet helemaal rondom. Afgesproken is dat we samen met de grondeigenaar zouden kijken of het olifantsgras kon worden uitgebreid.

Ook is tijdens deze bijeenkomst ruim aandacht geweest voor het toelichten van de manieren waarop inwoners van Barchem/Lochem kunnen meeprofitieren van het zonnepark en zijn alle vragen daarover beantwoord.

Na afloop van de gesprekken met direct omwonenden was er een inloopavond voor alle geïnteresseerden. Dit is via de Berkelbode, Lochemsnieuws en De Stentor kenbaar gemaakt. Hiervan hebben slechts 10 personen gebruik gemaakt, onder wie een vertegenwoordiger van Hobama en twee raadsleden.

Het verslag van deze informatieavond is opgenomen als Bijlage 16 bij de aanvraag. De presentatie en alle bijbehorende documenten waren vanaf de volgende werkdag voor iedereen in te zien en te downloaden vanaf www.tpsolar.nl/bekenschot. Het ontwerp en het verslag zijn ook per post toegezonden aan alle 36 huishoudens in een straal van 500 meter om het plangebied.

Raadsinformatiebijeenkomst 22 juni 2022

Om raadsleden de mogelijkheid te geven wat beter geïnformeerd te worden over het project, heeft TPSolar een aparte bijeenkomst georganiseerd. Hier zijn vertegenwoordigers van Gemeentebelangen, Meedenken met Lochem en Groenlinks aanwezig geweest.

4. Participatie

Naar aanleiding van vragen en wensen van omwonenden zijn de mogelijkheden voor inwoners van Lochem om mee te profiteren van Zonnepark Bekenschot opnieuw bekeken. Dit heeft geleid tot een verbeterd aanbod:

1. Tegemoetkoming panelen op eigen dak

Omwonenden binnen een straal van 500 meter van het plangebied krijgen eenmalig tot 1.000 euro terug als zij binnen twee jaar voorafgaand aan en twee jaar na de vergunningverlening zonnepanelen op hun eigen dak laten leggen.

2. Bijdrage aan een Omgevingsfonds

Het zonneparkenbeleid van gemeente Lochem vereist geen afdracht aan een omgevingsfonds. Aangezien dit tegenwoordig echter gebruikelijk is voor nieuwe projecten, wil TPSolar dit ook (vrijwillig) toepassen in deze tweede planfase van de aanvraag omgevingsvergunning. Dit omgevingsfonds zal samen met de direct omwonenden worden ingericht zodra de SDE-subsidie voor het project is toegekend. Daarbij zullen de financiële middelen uit dit fonds primair moeten worden ingezet voor de directe omgeving. Het fonds zal beheerd moeten worden door een partij die daarop toeziet. Contact Barchem heeft reeds aangegeven deze rol wel te willen vervullen, maar omwonenden kunnen hiervoor ook zelf een buurtvereniging oprichten of een andere oplossing kiezen.

Gedurende de SDE-periode van 15 jaar draagt TPSolar jaarlijks voor elke opgewekte MWh 0,50 € af aan dit fonds. Dit bedrag komt overeen met het normbedrag uit het voorstel van de Natuur- en Milieufederaties. Dit betekent concreet een afdracht van ca. € 8.000,- á 9.000,- per jaar, en meer dan € 120.000,- over de periode van 15 jaar.

Het Omgevingsfonds kan worden ingezet voor bijvoorbeeld financiële tegemoetkoming bij energiebesparende maatregelen, maar er kan ook een buurtwindmolen mee gekocht worden (waarvan de opbrengsten weer in het fonds kunnen worden gestort), er kan een pluktuin worden aangelegd, of er kunnen bloemrijke akkerranden worden ingezaaid.

3. Zonnepanelendelen.nl

Wij richten een samenwerking in met www.zonnepanelendelen.nl (of vergelijkbaar), waarbij mensen via hen investeren in Zonnepark Bekenschot en daar een (nader vast te stellen) rendement op krijgen (deze constructie is vergelijkbaar met een obligatieregeling). Op deze manier stellen wij maximaal 50% van het eigen vermogen van onze investering in dit project

beschikbaar voor

herfinanciering door lokale bewoners en bedrijven.

Inwoners van Barchem krijgen hierbij een tijd lang voorrang (een exclusieve inschrijfperiode) op de rest van Nederland.

4. **Stroom afnemen**

Wij gaan ook voor dit project samenwerken met een groene-energiemaatschappij die een platform biedt waarop lokale afnemers stroom kunnen betrekken van lokale producenten. Daarbij trachten we tijdens de onderhandelingen bovendien te bereiken dat inwoners van Lochem/Barchem een (tijdelijke of permanente) korting krijgen op de afgenomen elektriciteit.

5. **Betrekken van lokale partijen/social return**

Wij inventariseren lokale partijen en initiatieven die zouden kunnen bijdragen aan bouw, beheer en/of onderhoud van het park, en betrekken deze door hen mee te laten dingen in offerteaanvragen en/of opdracht te geven tot het uitvoeren van specifieke werkzaamheden. Hierbij kan gedacht worden aan grondwerkzaamheden en wegaanleg, hekwerkbouw, beveiliging, catering, schoonmaak bouwplaats, groeninrichting, etc. Een lokale partij zal bij een gelijke kwalitatieve en economische aanbieding altijd de voorkeur hebben. Wij identificeren daarbij ook werkzaamheden (eenmalig en/of structureel) die geschikt zijn voor de inzet van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en zoeken naar concrete inzetmogelijkheden. Expliciete voorkeur heeft een combinatie van het bovenstaande.